

**Lag
om ändring i lagen (1965: 719) om säkerheten på fartyg;**

utfärdad den 13 december 1979.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 1 kap. 11 och 16 §§, 6 kap., 7 kap. 18 §, 8 kap. 1 §, 9 kap. 15 §, 10 kap. samt 11 kap. 3 § lagen (1965: 719) om säkerheten på fartyg² skall ha nedan angivna lydelse.

1 kap.

11 § Certifikat enligt denna lag skall utfärdas för ett visst fartområde eller en del av ett fartområde och för bestämd tid. I certifikatet får anges särskilt villkor för att det skall vara giltigt. Giltighetstiden för certifikatet får förlängas.

Fartområdena är

a) inre fart: fart inom riket i hamnar, floder, kanaler och insjöar, fart inomskärs vid de svenska kusterna samt fart i Kalmarsund, i Öresund och på Oslofjorden intill Larvik;

b) stor kustfart: annan fart än den som anges under a) till eller från in- eller utrikes orter, belägna vid Östersjön eller farvatten som har sjöfartsförbindelse med Östersjön, dock ej bortom linjen Hanstholm-Lindesnäs, samt fart genom Kielkanalen hitom linjen Esbjerg-53° nordlig latitud 4° ostlig longitud-fyren Blankenberghe;

c) nordsjöfart: annan fart än den som anges under a) och b), dock ej bortom linjen Trondheimsfjorden-Shetlands nordpynt, därifrån västerut till 11° västlig longitud, därifrån längs denna longitud över Irlands västkust till 48° nordlig latitud och därifrån österut längs denna latitud till Brest;

d) inskränkt oceanfart: fart på andra europeiska orter än dem som anges under a)-c), dock ej fart norr eller väster om den linje som anges under c), dessutom fart på utomeuropeiska orter vid Medelhavet och Svarta havet, samt fart på Nordafrikas västkust norr om 25° nordlig latitud, på Kanarieöarna och ön Madeira;

e) oceanfart: all annan fart än den som anges under a)-d).

Om ett fartyg används i fart mellan utländska orter, får sjöfartsverket pröva frågan om en annan bestämning av fartygets fartområde än den som följer av andra stycket. Finner sjöfartsverket därvid att fartområdet, på grund av farvattnets beskaffenhet eller andra förhållanden, är närmast jämförligt med ett mindre vidsträckt fartområde, får verket bestämma att fartyget skall anses använt i fart motsvarande detta fartområde.

16 § Regeringen eller den förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter till staten för tillsyn av fartyg och om ersättning åt sakkunnig som enligt 6 § andra stycket anlitas för tillsynsförrättning. Detsamma gäller avgifter för utprovning och granskning av material och utrustning till fartyg.

¹ Prop. 1978/79:117, TU 1979/80: 4, rskr 1979/80: 28.

² Lagen omtryckt 1978:109.

6 kap.

Bemannning och minimibesättning m. m.

1 § Varje fartyg skall vara bemannat på betryggande sätt.

Under en resa, som under vanliga förhållanden kräver mer än tolv timmars oavbruten gång, skall fartyget ha så stor besättning att den kan delas in i det antal vakter som behövs. Detsamma gäller även i andra fall när resan är sådan att arbetet måste delas in i skift.

Under en resa får fartyget inte ha mindre besättning än att erforderlig personal kan avdelas för intendenttjänsten. Om fartyget enligt gällande föreskrifter skall vara utrustat med teleanläggning, skall personal också finnas för att anläggningen skall kunna användas på behörigt sätt.

2 § Besättningen på varje fartyg skall ha tillräckligt god syn- och hörsel-förmåga.

3 § Sjöfartsverket skall för varje passagerarfartyg och för varje annat fartyg med en bruttodräktighet av minst 20 registerton, som transporterar gods eller passagerare, fastställa den minsta besättning som kan anses vara betryggande från sjösäkerhetssynpunkt i den fart vari fartyget används eller avses att användas (minimibesättning). På begäran skall minimibesättning också fastställas för ett fartyg som är under byggnad eller projektering eller som skall köpas från annan. Sjöfartsverket skall före ett beslut om minimibesättning samråda med organisationer som representerar redare och ombordanställda.

Regeringen eller den förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer får föreskriva eller i enskilda fall besluta att minimibesättning skall fastställas även för andra fartyg än dem som avses i första stycket eller att det för sådana fartyg skall gälla de föreskrifter om bemanningen som behövs från sjösäkerhetssynpunkt (bemanning föreskrifter).

Från första stycket görs följande undantag.

1. Minimibesättning för fartyg som ägs eller brukas av svenska staten och som används för annat ändamål än att i allmän trafik transportera gods eller passagerare skall fastställas av den myndighet under vars förvaltning fartyget står, om inte regeringen bestämmer annat. Myndigheten skall före beslutet samråda med de organisationer som representerar de anställda inom myndigheten.

2. Sjöfartsverket och andra myndigheter som fastställer minimibesättning får meddela provisoriska beslut om minimibesättning utan att samråda med organisationerna. Ett sådant beslut får meddelas endast om dröjsmål skulle medföra betydande kostnad eller annan avsevärd olägenhet.

4 § Minimibesättningens storlek och personalens kvalifikationer skall bestämmas med hänsyn till fartygets storlek, beskaffenhet, utrustning, användning och den fart, vari fartyget används eller avses att användas. Därvid skall beaktas hur arbetet på fartyget är organiserat och vad som enligt lag eller avtal gäller om personalens ordinarie arbetstid. Minimibesättningen skall sättas samman så, att fartyget kan framföras säkert och att sjösäkerheten i övrigt är tillfredsställande.

5 § Ett fartyg för vilket minimibesättning krävs enligt 3 § första stycket får inte framföras innan beslut om minimibesättning har fattats.

För att ett fartyg med beslut om minimibesättning skall få framföras, skall besättningen ha den storlek och sammansättning i övrigt som anges i beslutet, om inte befälhavaren har beslutat om avvikelser från detta med stöd av 6 §. Fartyget får inte framföras i annan fart än som anges i beslutet om minimibesättning.

6 § Om det inom besättningen på ett fartyg inträffar ett plötsligt sjukdomsfall eller någon annan oförutsedd händelse, som medför att fartygets besättning inte uppfyller kraven i beslutet om minimibesättning, och bristen inte kan avhjälpas före fartygets planerade avgång, får befälhavaren besluta att fartyget ändå skall framföras. Ett sådant beslut får dock endast fattas om den besättning som finns på fartyget är tillfredsställande sammansatt med hänsyn till fartygets säkra framförande och sjösäkerheten i övrigt. Beslutet får inte avse längre tid än en vecka eller, om resan till närmaste destinationshamn tar längre tid i anspråk, den tid som behövs för resan dit.

Innan befälhavaren fattar beslut enligt första stycket, skall han samråda med skyddskommittén eller, om det inte finns någon sådan på fartyget, med skyddsombudet.

Befälhavarens beslut får inte innebära att beslutet om minimibesättning frångås såvitt avser kvalifikationerna hos befälhavaren, radiotelegrafisten eller radiotelefonisterna. I beslutet om minimibesättning får befälhavarens rätt att fatta beslut enligt första stycket inskränkas ytterligare.

7 § Beslut av befälhavaren enligt 6 § skall antecknas i skeppsdagboken eller, om någon sådan dagbok inte förs, antecknas särskilt. Av anteckningen skall framgå skälen till beslutet. Har vid samrådet en ståndpunkt framförts som avviker från beslutet, skall också denna framgå av anteckningen.

Befälhavaren skall se till att sjöfartsverket genast underrättas om beslutet och skälen för detta genom telegram eller på liknande sätt. Befälhavaren på fartyg, vars minimibesättning har fastställts av annan myndighet än sjöfartsverket, behöver dock inte sända någon sådan underrättelse.

8 § Ett beslut om minimibesättning gäller tills vidare. Det får dock meddelas för begränsad tid, om särskilda skäl föreligger.

Ett provisoriskt beslut om minimibesättning gäller i högst två månader.

9 §^a Den myndighet som har meddelat ett beslut om minimibesättning får återkalla det

1. om fartyget eller dess utrustning har ändrats på ett sätt som kan antas ha betydelse för minimibesättningens sammansättning; eller
2. om andra väsentliga förutsättningar för beslutet har ändrats och därför ett nytt beslut behöver utfärdas.

10 § Ett fartyg, för vilket bemanningsföreskrifter gäller, får framföras endast om besättningen är så sammansatt att föreskrifterna är uppfyllda.

^a Ändringen innebär bl. a. att andra stycket upphävs.

7 kap.

18 § Ritningar till fartyg, som byggs eller byggs om för svensk räkning och enligt denna lag skall undergå annan tillsynsförrättning än inspektion, skall ges in till sjöfartsverket i god tid innan det arbete börjas som ritningarna avser. I trängande fall får ritningarna sändas in snarast därefter.

Ritningar till utländskt fartyg, som har blivit svenskt och med anledning därav skall undergå sjövärdighetsbesiktning, skall ges in till sjöfartsverket så snart det kan ske.

Regeringen eller den förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som behövs om granskning och godkännande av ritningar och om vilka ritningar som skall ges in. Regeringen eller myndigheten får också föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från skyldigheten att ge in ritningar till vissa typer av fartyg och till fartyg som innehar klass i sådan klassificeringsanstalt som omfattas av ett förordnande enligt 1 kap. 15 §.

8 kap.

1 § Om det finns skälig anledning att anta,
att ett fartyg inte är sjövärdigt för resa i avsedd fart,
att fartyget i väsentligt avseende har brister i fråga om skyddet mot ohälsa och olycksfall,

att det inte är lastat eller barlastat på betryggande sätt,
att det medför passagerare utöver det högsta tillåtna antalet, eller
att det inte är bemannat på betryggande sätt för den avsedda resan,
får fartygets resa förbjudas tills rättelse har vidtagits.

Är det endast fråga om brister i inrättningar för arbetet eller i arbetsredskap, får i stället dessas användning förbjudas tills rättelse har vidtagits. Om det finns skälig anledning att anta att användningen av en viss lokal, ett visst ämne eller en viss arbetsmetod innebär risk för ohälsa eller olycksfall, får även användningen av lokalen, ämnet eller metoden förbjudas tills rättelse har vidtagits.

Resan får också förbjudas, om ett fartyg inte hålls tillgängligt för tillsynsförrättning, eller om ett fartyg som enligt denna lag skall ha fart-, passagerarfartygs- eller fribordscertifikat saknar sådant certifikat.

9 kap.

15 § Befälhavaren skall innan en resa påbörjas skaffa sig den kännedom om fartyget som han behöver för att kunna fullgöra sina skyldigheter beträffande säkerheten på fartyget.

Maskinchefen skall innan en resa påbörjas skaffa sig erforderlig kännedom om fartygets maskineri och de anläggningar och inrättningar som hör till maskineriet samt om fartygets brandsläckningsanordningar.

Besättningen i övrigt skall innan en resa påbörjas genom befälhavarens försorg beredas tillfälle att skaffa sig erforderlig kännedom om fartyget samt om grundläggande säkerhetsbestämmelser och åtgärder vid fartygsolycka.

10 kap.

Ansvarsbestämmelser

1 § Används ett fartyg till sjöfart utan att ha i denna lag föreskrivet certifikat eller i strid mot någon bestämmelse i ett sådant certifikat, döms redaren och befälhavaren till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller om ett fartyg används till sjöfart utan att vara försett med lastmärke, trots att det är föreskrivet.

2 § Befälhavare som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 6 kap. 5 eller 10 § döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Har förseelsen skett av annan oaktsamhet än som avses i första stycket döms befälhavaren till böter. Är förseelsen ringa är han dock fri från ansvar.

Om befälhavaren har begått en förseelse som avses i första stycket, döms också redaren eller den som i redarens ställe brukar fartyget till böter eller fängelse i högst sex månader. För att ansvar skall inträda skall han ha känt till eller bort känna till förseelsen. Om han visar att han har gjort vad som han skäligen har kunnat för att förhindra förseelsen, är han fri från ansvar.

3 § Anställs den som ingår i minimibesättningen och tillhör däck- eller maskinpersonalen av någon annan än redaren, döms redaren och befälhavaren till böter eller fängelse i högst sex månader. Om redaren eller befälhavaren visar att han har gjort vad som han skäligen har kunnat för att förhindra förseelsen, är han dock fri från ansvar.

4 § Tjänstgör någon på ett fartyg som befälhavare, maskinchef eller ansvarig för vakt utan att inneha den behörighet som är föreskriven för befattningen i minimibesättningsbeslutet eller bemanningsföreskrifterna, döms han till böter. Om han har uppehållit befattningen på grund av ett plötsligt sjukdomsfall eller en annan liknande händelse, är han dock fri från ansvar.

5 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot ett förbud mot nyttjande som har meddelats med stöd av 8 kap. 1 § döms till böter eller fängelse i högst ett år. Detsamma gäller den som bryter mot ett föreläggande som har meddelats med stöd av 8 kap. 4 §.

Om förbudet eller föreläggandet är förenat med vite, skall den som bryter mot det inte dömas till ansvar.

6 § Beordrar befälhavaren arbete i strid mot ett beslut av skyddsombudet enligt 9 kap. 8 § utan att något sådant skäl som anges i 9 kap. 9 § föreligger

och åsidosätts därmed uppenbart intresset av att skyddsarbetet ombord bedrivs i behörig ordning, döms han till böter.

7 § Underlåter redaren eller den som i redarens ställe brukar fartyget att se till att fartyget undergår tillsyn enligt 7 kap., döms han till böter eller fängelse i högst sex månader.

8 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att anlita lots, när han är skyldig att göra detta på grund av särskild föreskrift, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

9 § Den som olovligen och utan giltigt skäl tar bort en skyddsanordning eller sätter den ur funktion döms till böter.

10 § Den som uppsåtligen lämnar tillsynsmyndigheten oriktiga uppgifter för att få certifikat enligt denna lag eller få ett sådant certifikat förlängt, döms till böter.

Den som uppsåtligen lämnar tillsynsmyndigheten oriktiga uppgifter om en åtgärd, som myndigheten har givit anvisning om, döms till böter.

11 § Den som försummar sina skyldigheter enligt 6 kap. 7 §, 9 kap. 2 § andra stycket, 10 §, 13 § eller 15–17 §§, döms till böter.

12 § Har flera medverkat till en gärning som nämns i 1–3, 5, 7 och 8 §§, gäller 23 kap. brottsbalken.

13 § Ingen får dömas till straff enligt denna lag, om strängare straff för gärningen är stadgat i brottsbalken eller sjölagen (1891: 35 s. 1).

14 § I fråga om mål om ansvar enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen tillämpas bestämmelserna i 336 och 338 §§ sjölagen (1891: 35 s. 1).

11 kap.

3 § Ett beslut som har meddelats av sjöfartsverket genom någon annan än sjösäkerhetsdirektören eller som har meddelats av annan tillsynsmyndighet i sådan fråga som avses i 8 kap. 1 § får inte överklagas. Provisoriskt beslut om minimibesättning får inte heller överklagas.

Ett beslut som har meddelats av sjöfartsverket genom sjösäkerhetsdirektören i sådan fråga som avses i 8 kap. 1 § överklagas hos kammarrätten genom besvär.

Andra beslut enligt denna lag av sjöfartsverket eller av någon annan tillsynsmyndighet som är central förvaltningsmyndighet överklagas hos regeringen genom besvär.

Om det inte anges något annat i det överklagade beslutet, gäller detta tills besvärmyndigheten eller, beträffande beslut som skall underställas, sjösäkerhetsdirektören bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1980.

SFS 1979:1107

Regeringen eller den förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att äldre bestämmelser skall gälla även efter den 1 juli 1980 och att en befälhavare får gå ifrån minimibesättningsbeslutet i större omfattning än vad som medges i 6 kap. 6 §.

På regeringens vägnar

ULF ADELSON

Valter Nilsson
(Kommunikationsdepartementet)

